

Celo leto	12 h
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 125.

Maribor, dne 31. oktobra 1910.

Letnik II.

Obstrukcija odobrena.

Včeraj dne 30. t. m. so se zbrali v Mariboru zaupniki S. K. Z. Bilo jih je lepo število in je bil zastopan skoro ves Spodnji Štajer po svojih najodličnejših zastopnikih. Lepo je bilo videti ponosne in samozavestne kmečke može, ki so se brez ozira na težavno pot zbrali k zborovanju, da čujejo poročilo svojih poslancev in določijo nadaljno postopanje.

Shod se je vršil v obširni dvorani katoliškega delavskega društva, ki je bila do cela napolnjena. Predsedoval mu je načelnik S. K. Z., državni in deželni poslanec Roškar. V imenu Slovenskega kluba je poročal njegov predsednik dr. Korošec. V daljšem govoru je poročal o pogajanjih in vladnih predlogih za delamožnost deželnega zbora. Po dr. Koroševem govoru se je razvila zelo živahna debata. Zaupniki so se oglašali eden za drugim k besedi in precizirali svoje stališče. Razpoloženje je bilo ves čas zelo navdušeno in so želi govorniki, ki so odbravali obstrukcijo, salve pritrdjevanja.

Deželnega glavarja namestnik dr. Jančič je opozarjal na dejstvo, da tepemo z obstrukcijo tudi naše nasprotnike. Deželni odbor je poprej razpisoval izdaja denar za razna zabavišča, sedaj mora pametno gospodariti in štediti. Po izreku deželnega odbornika profesorja Robiča je zavladalo v deželi še-le sedaj radi obstrukcije tako gospodarstvo, kakoršno bi moralo biti vedno. Doba, v kateri smo, je historična. Poprej so slovenski zastopniki vedno mirno sodelovali pri upravi dežele, a pri Nemcih s tem niso dosegli drugega, kakor srd in sovraštvo, ki je vzbruhnilo sedaj z vso silo na dan. Zato je najboljšje, če vstrajamo v zapričetem boju. Le na ta način bomo z božjo pomočjo dosegli, da bomo z našimi davki sami gospodarili.

Zaupnik dr. Leskovač dokazuje krivični sistem, ki vlada v deželi, s predočljivo razmer, ki so v drugih mešovitih deželah. Povsod se drže temeljnih državnih zakonov, ki določajo vsakemu jeziku popolno enakopravnost, zato imamo v vseh takih deželah ločene deželne šolske svete. Samo pri nas je drugače. Mi smo izročeni nemškemu deželnemu šolskemu svetu. To izrabljajo vsi neznačajnejši med učiteljstvom in se vdinajo nemškutarstvu, da tako pridejo na lepa mesta. Skoraj vsa nadežljiva mesta po naših trgih so zasedena od nemškutarjev, ki so tudi

popolnoma nezmožni. V dokaz, kako se vzgaja našo mladino, navaja govornik odstavek iz neke nemške učne knjige, ki jo rabijo tudi Slovenci, v katerem se proslavlja nemštvo in ponosni nemški narod, kar vzbuja med zborovalci splošno ogorčenje.

Zaupnik kapl. Preglej iz Konjic povprašuje, kako je s širitvijo nemškutarstvih okrajnih zastopov, ki nočejo dati podpor za občinske ceste z motivacijo, da radi slovenske obstrukcije nimajo sredstev. Poslanca Roškar in dr. Korošec pojasnita, da je to navadna infamija posilincev, ki hočejo na ta način nahujskati volilce. Za občinske ceste ne dobijo okraji nikakih podpor od dežele. Dežela vzdržuje samo okrajne ceste I. in II. razreda.

Poslanec Novak najprvo tudi osvetljuje vprašanje radi cest. Če je okrajni zastop določil v proračunu kako gotovo svoto za občinske ceste, potem je primoran, to svoto izplačati. Če pa tega v proračunu ni določenega, potem pa itak ne sme dati ničesar razun v slučaju kakih nezd. H koncu kaže na krivice, ki se nam gode od strani dežele ravno pri cestah. Za zgradbo novih cest v prihodnjih 10 letih so določeni 3 milijoni. Od teh 3 mil. bi pa prišlo na slovenske okraje samo 300.000 K, to je komaj 10%, akoravno tvori Spodnji Štajer tretjino dežele.

Poslanec Vrečko: Slovensko ljudstvo me je izvolilo za svojega zastopnika in kot priprost kmet sem šel z navdušenjem v Gradec. Srce mi je pa krvavelo, ko sem videl, kako nas prezirajo in kako smo zapostavljeni pri šolstvu in v gospodarskih zadevah. Še Ornič, ki sedaj tako rolni proti nam, je priznal, predno smo začeli z obstrukcijo, da se Spod. Štajer zanemarja. Slovenec je pohleven in ponižen, toda če je le preveč, potem se pa vendar vznevolji. Pričeli smo z obstrukcijo. To je zelo težavno. Veliko lažje bi bilo, v Gradcu lepo molčati in kimati, toda potem bi ne bili zastopniki slovenskega ljudstva.

Zaupnik Majcen iz Maribora povdarja, da je zapostavljanje od nemške strani že staro, da je pa doseglo v zadnjem času svoj vrhunec. Položaj je nevzdržljiv in ako popustimo, smo zopet tam, kot smo bili dosedaj, zato se moramo boriti naprej. Nemci so zelo trdoglavi in se ne spametujejo tako kmalu. Čas za boj je ugoden. Akoravno se delajo zelo ohoče, se Nemcem vendar hlače tresejo, zato moramo vstrajati v obstrukciji. Dolžni smo pa tudi zahvalo naši dele-

gaciji, ki se tako možato in spretno poteguje za naše pravice.

Zaupnik Krambergar iz Sv. Lenarta v Slov. gor. pozivlja, da se moramo tako dolgo boriti, da dosežemo delitev deželnega šolskega sveta. Če je bila mogoča delitev po škofijah, bo gotovo mogoča tudi delitev šolstva. Kar imajo Nemci tam, kjer so v manjšini, to opravičeno zahtevamo tudi mi na Štajerskem, zato vstrajajmo v boju.

Zaupnik Meško iz Polenšaka pozdravlja shod v imenu mož iz Slov. goric in izvaja: Če bi se zdaj udali, bi še-le napeli Nemci vse strune in bi nas tlačili. Mi moramo pokazati, da slovensko ljudstvo nekaj velja, zato: le naprej! Ako tudi pride do razpusta, to nič ne de. Mi bomo šli z veseljem v volilni boj, povedali bomo ljudstvu, za kaj se gre, in zmaga bo gotovo naša. Vzeli bomo bič, ki ga vihte zdaj nasprotniki nad nami in jih bomo nagnali. Pomedli bomo z vsemi nemškutarji, a tudi z liberalci. Liberalce je naroden bolj kot vsak drug. Navesi si trobojnih znakov po prsih in po hrbtu. Če pa pride do volitev, potem gre roko v roki z nemškutarji. Mi se pa moramo zavedati, da premaga S. K. Z. vsakega nasprotnika.

Zaupnik Kumer, Sv. Martin p. V., priporoča poslancem, naj nadaljujejo obstrukcijo, dokler ne dosežemo kar nam gre.

Nato se je sprejela med gromovitimi „živio“ klici soglasna naslednja resolucija:

„Shod slovenskih zaupnikov iz Spodnjega Štajerja, zbran dne 30. oktobra v Mariboru, odločno zavrača vse napade na slovenske poslance zaradi njih taktike v deželni zbornici kot popolnoma neosnovane ter izjavlja, da so se ti poslanci po vsej pravici postavili samo v bran zoper neprimerno zapostavljanje Slovencev, ki se kaže na primer v tem, da od 20milijonskih izdatkov za človekoljubne, zdraviliščne, na rodnogospodarske in deželnoupravne potrebe ne pride niti 1 milijon na Slovenski Štajer; da v deželnem šolskem svetu ni nobenega zastopnika slovenskega ljudstva; da si Nemci vzdržujejo s skupnim denarjem nad 20 meščanskih šol, a Slovincem ne dovolijo nobene; da je med deželnimi uradniki komaj 4% Slovencev; da na osmih spodnještajerskih zdraviliščnih zavodih ni noben Slovenec kot zdravnik pripuščen; da se dobava za deželne zavode oddaja edino-le Nemcem in raznim nemškutarjem itd., itd. Stojč na na-

PODLISTEK.

Vseh mrtvih dan.

Čas krizantem je, mati. Razevetajajo se na mnogoterih grobovih, razevetajajo se tudi na grobu tvojem. Bridko mi je ob spominu tvojem, ob pogledu nanje. Zakaj si zašla, mati draga, tako nenadno v vrt krizantem? — — —

Snežilo je. Burja je divje tulila po dobravah. Vmes je trosil dež. Noč je bila temna, usodna. Nikjer luči, nikjer oddiha, pokoja in miru nikjer. Samotna je bila kraška skalnata pot. Kakor bi bilo okamenelo človeštvo krog in krog, kakor bi bilo izumrlo na veke, kar je rodila zemlja kdaj. Povsod mir, le snežinke v družbi divje burje so motile mir grozni, — mrtvaški.

Od Gorice sem, po kraških hribih se je vračala po skalnati poti domov mati. Ljubezen ji ni dala mirovati v tujini, ljubezen jo je silila domov k lačnim otrokom. Ustavljali so jo v mestu. „Mati, nikar nočoj ne hodite! Divje tuli piš, burja nameta snežinke in kapljicam dežja ni števila. Ostanite, mati — polegel se bo vihar — zazoril dan — ostanite!“

A ni jih slišala. Kdo pač pojmi njeno skrbi? Kdo tudi zamore razumeti nje materinsko ljubezen? Za pečjo čaka kopicica malih lačnih otrok. Domov mora mati, da uteši svoje dušne boli, domov, da utolaži telesne potrebe malčkov.

A ni se vstrašila burje, ni je ustavila grda pot, zadrževalo je ni vreme. Pomagale niso prošnje tujcev. Kdo razume njeno ljubezen? Ali ve tujec, kaj ona čuti, ali ve, kam jo hrepenenje vleče? Saj ne more nihče tega vedeti, kako li razumeti?!

Odšla je. Mesto je ostalo za njo. Brlele so še luči od daleč, kakor bi pojemale, umirale. Mati pa je hitela dalje in dalje v noč, v temo, v večno tempo —

v smrt. — Kdo premore postaviti mejo nje preveliki ljubezni?

Nesrečni mraz, usodna noč! Oba sta kruto spremljevala skrbno mater. (Ni bilo žive duše blizu, ki bi bila dejala: Oddahni se! Šla je mati sama, ž njo nje brezmejna skrb, ljubezen nerazumljiva.

Prišla je do kraške vasice. Ljudje, močni kot korenine in krepki kot hrast, so jo neverjetno gledali kakor kako prikazen. Je-li mogoče — ženska ob takem vremenu na poti? Kdo te je vodil, kdo ti dal poguma? Tiho so se ji divili, nepremično gledali.

„Petero jih je doma, lačni so kruha, a matere ni pri njih. Kdo bi ne šel!“

Tišje so dihali in razsojali: mati je, odtod tudi moč. —

„Prenevarno je nočoj. Ustavi se, mati! Jutri poneha nevihta, zazoril dan. Ostanj, mati!“

Ni jih slišala več. Zadelala si je pletenico, odprla dežnik, prižgala luč. Odšla je, kamor jo je vlekle hrepenenje, klicala dolžnost, peljala ljubezen.

Noč je postala temnejša, huje je tulil vihar, gosto je sneg padal. Z vso silo se je mati upirala elementom. O Bog! Kako samotna pot, — nepregledna noč! —

Pojemali so materi sile, popuščala moč, le pogum in srčnost sta rasla v njej in sta pomagala dalje. Ni je bilo človeške noge, ki bi bila stopala nočoj tod. Mati sama, oddaljena od vsake človeške pomoči, je stopala v temi. Veliki Bog! Kdo ji je dajal poguma in moči? Kdo jo vodil?

Šla je dalje. Težja ji je postajala prtljaga — moči so ji slabele. „Kako dalje?“

Odložila je pletenico sredi pota, uprla se z vso silo in šla proti domu. Hodila je z velikim trudom in naporom.

Mati, o mati! Ko bi vedeli otroci, kako se upiraš, ko bi svet razumel, kako težko bojuješ! A ni bilo pomoči k tebi — — —

Vzdihnila je mati globoko, priporočila se Bogu.

Zadivjal je vihar, da je pokalo drevje (in se lomile veje. Pustila je mati še dežnik na potu. Kam naj ga nese? Saj komaj sama hodi. In zopet je hitela proti domu. Zaječala so drevesa, zastokala je mati. Burja ji je ugasnila svetilko. Odložila jo je. Čemu ji bo v oviro, ko sama težko stopa.

Vihar je čimdalje bolj oviral materino hojo. Ni se mogla mu več upirati. Obstala je, stisnila se k tlom. Morda ponel a vihar?! Do tedaj se izpočije. A še huje in močnejše je rjavelo iz teme. Upanja nobenega — — —

Blazilen sen' je legel na nje oči. (Omotil jo je spanec. In kakor v snu šepetala je mati:

„Otroci, — z Bogom, — molite za mojo ubogo dušo!“

Dalje se ni zavedala. Zdalj in zdaj se ji je pa razjasnila misel — pohitela je v vroči molitvi k Bogu. — Težje je dihala. Vedno redkeje je vzdihovala, moči in zavest so jo zapuščale. — Zaprla je oči — odpovedala se je življenju. Veliko je bilo nje junaštvo. — Močnejša nego smrt je nje materinska ljubezen — — —

Potihnil je vihar, zazoril dan. Ne daleč od vasi našla sta drugi dan dva moža, ki se prejšnji večer nista upala domov, ženo zmrznjeno.

Mir je ležal na nje licih, čelo je bilo jasno. — Vzorna mati! Ali je mogoče, da je tvoja (priprosta obleka zakrivala tako velikodušno požrtvovalnost, tako junaštvo? Kdo je bil tvoja opora v zadnjih vzdihljajih?

Pokopali so mater z žalostjo v duši, z velikim sočutjem. Tesen in mrzel grob je sprejel nje zemeljske ostanke. — Ostala je čisto sama na tistem vaškem pokopališču.

Razšli so se otroci po svetu, njih misli pa se vračajo dnevno na tibo sveto mesto.

Čas krizantem je. Počivaj, mati zlata, vzorna in ljubeča, sredi tega cvetja! Mir naj vživa duša v Bogu in rajsko veselje v nebeških prostorih!

Radi praznika izide prihodnja številka še le v petek 4. t. m.

čelnem stališču, da si naj svoje kulturne in gospodarske zadeve vsak narod sam upravlja, vzame zaupni shod poročilo deželnih poslancev z odobravanjem na znanje ter jim izreka glede dosedanjega stopanja popolno zaupanje.

Ko je predsednik vprašal, kdo je proti, ni nihče dvignil roke.

Ker se ni oglasil nihče več k besedi, je zaključil poslanec R o š k a r krasno vspelo zborovanje. V svojem zaključnem govoru se je zahvaljeval duhovščini in svetni inteligenci, ki čuti z ljudstvom, in je pozival kmete k s'ogi, ker le ako bomo stopili vsi na krov, bomo kaj dosegli.

Na shod je prišla sledeča brzojavka:

„Živela Vseslovenska ljudska stranka! Stanovitnost rodi sadove. Mi smo z vami. — Slovensko katoliško politično društvo na Teharjih.“

Paberki.

„Die Solidarität“, organ krščanskih delavcev v tovarnah za živila v Nemčiji, je prinesel nedavno neko notico, v kateri se opisujejo nenavadne razmere, ki vladajo v pekariji rudečega sodruga Frica Gohmana v Düsseldorfu. Ta socialdemokratski nadsodrug je član internacionalne pekarske zveze. Ker ga „Solidarität“ ni prijela z rokavicami, je Gohman tožil urednika. Pri sodni razpravi so delavci sami izpovedali, da pri sodruhu Gohmanu ni nobenega prepisane nedeljskega počitka, ter se tudi delavne ure ne držijo po postavnih določbah. A prišle so še druge stvari na dan: Gohman je pomočnike redno obkladal s psokami, v pekariji in spalnici pomočnikov je bilo vse polno nesnage in različne golazni, na rutah, ki se rabijo pri pečenju kruha so ležale mačke in psi, miši, podgane in druga golazen je često onesnažila testo in Gohman je sam videl vso to nesnago, a se ni brigal, da bi poskrbel za lepši red. Tudi delavce, svoje „sodruge“, je večkrat grozno šikaniral. Sodišče je urednika opustilo s pripombo, da je dolžnost časnikarjev, opozarjati na nerednosti v raznih podjetjih. Socialdemokratski sodrug Gohman pa mora plačati vse pravne stroške.

V Kolinu ob Reni je bil poslovodja socialdemokratske pekarije obsojen v občutno denarno kazen, ker so pomočniki v pekarni imeli na dan samo nekaj ur prostega časa. Kaj pravijo k temu oni sodrug, ki kriče, da se da delavcu dandanes premalo prostega časa?

V Weipertu na Češkem so dne 20. oktobra zborovala načelstva socialdemokratskih konsumov. Se-le na huđ pritisk uslužbencev se je sklenilo, da se ne sme smatrati pomočnikov, delavcev in uslužbencev za nekake mehnične izvrševalce dnevnega dela, ampak da se določi tudi v socialdemokratskih konsumih gotovi čas za počitek. Iz tega se jasno vidi, kako izvršujejo socialni demokrati svojo prijaznost in ljubezen do podrejenega trpečega delavstva.

Nad kmeti kriče po svojem časopisju vedno, da izkoriščajo poljedelske delavce, ter zahtevajo na kmetih tako urejen delavni čas, kot je po tovarnah, a sami so največji izžemalci ubogega delavca.

General grof Moltke piše v svojem uvodu k zgodovini nemško-francoske vojske: „Veliki boji novejšega časa so se začeli proti volji vlade. Borza je dobila v današnjih dneh tak vpliv, da je v stanu vplivati oboroženo moč v boj za svoje interese. Meksika in Egipt sta to občutila, ker sta morala radi zahtevne „visoke finance“ likvidirati.“ Mož je že dobro moral poznati svoje „papenheimovce“, kajti njegovi nazori se dandanes uresničujejo.

Vladar Perzije se bojuje za svoj prestol s tem, da skuša dobiti v Berlinu posojilo, kajti Rusija in Angleška že premišljujeta, kako bi si razdelile svojo žrtev Perzijo med seboj, ker ne more več plačevati oderuških obresti.

Mladoturčija, ki so jo v Parizu po odstavljenju prejšnjega sultana slavili in poveljevali, dobi sedaj tam posojilo samo, če se ukloni volji svojega upnika, ter ga pripozna za svojega varuha. Turčija pa se je spametovala in je Francozom odpovedala pokorščino, tako kot nedavno Ogrska. Turki dobe sedaj v Berlinu denar. Iz osvete so francoski finančni mogotci povzročili padanje turških „konsolov.“ Turčija je v mnogem oziru aktivna dežela in ji manjka pač samo neiranje konsolidacije. Nemčija pa že ve zakaj posodi Turčiji denar. Tudi dunajske banke bodo prispevale k turškemu posojilu gotovi delež. Na ta način dobite Nemčija in Avstrija na enem delu Balkana zopet nekaj vpliva. To je tem ugodnejše ker je dunajski finančni trg že sklenil letos z Bulgarijo posojilno pogodbo proti nameri francoskih denarnih mogotcev.

Polajenje Turčije stane veliko denarja in kje ga dobiti, to je že od početka glavna skrb mladoturških voditeljev. Turčija je agrarna država in je še-le komaj preživela celo vrsto slabih letin. Rusija nam pa ravno dokazuje, kako zelo hitro se povzdigne agrarna država, če so zaporedoma dobre letine. Turčija ima okroglo 2500 milijonov državnega dolga. To bi gotovo še niti ne bilo preveč za to državo, če bi v njej vladal večji red. Če se dosedanj zanično agrarno gospodarstvo v Turčiji povzdigne na boljše stopinjo, potem dosedanj turški državni dolgovi ne bodo delali nikakih preglavic. Evropa občuti že zdaj pomanjkanje živil. Le Rusija in Amerika jo še obvarujeta pred lakoto. Gotovo je, da lahko Turčija, če

se gospodarsko povzdigne, ceneje producira razna živila, kot pa oddaljenejša Rusija, Argentinijska, združene države in Sibirija.

Evropske banke imajo v letošnji jeseni dobre čase. Denar je v sedanjem času sploh drag, letos so se pa pojavile še posebne potrebe. Egipt zahteva denar od Angleške. Ta si pomaga s Parizom, ki pa zopet odtegne francoski denar iz Beroina.

Financijska povzdiga ameriških Združenih držav se še vedno ni posrečila, in se sedaj celo ne bo, ker rabi Berlin, ki je zalagal z denarjem njujorške in druge ameriške banke, svoj denar za Ogrsko, Turčijo in mogoče tudi Perzijo ter ga je torej odtegnil Ameriki. Zato postaja denar silno drag.

Boj za dr. Luegerjeve mandate.

Dne 28. t. m. so se vršile na Dunaju nadomestne volitve za dr. Luegerjev državnozborni in deželnozborni mandat. Nasprotniki krščanskih socialcev, židovski liberalci in socialdemokrati so napeli vse sile, da bi si priborili dr. Luegerjevo dedščino, zato je bil volilni boj zelo vroč. Rezultat teh volitev je pa sledeč:

V Hietzingu, kjer se je šlo za državnozborni mandat, je dobil kandidat krščanskih socialcev, sedanji dunajski župan dr. Neumayer 9786 glasov in je izvoljen. Nasprotniki so bili: Socialni demokrat Polke 6896, nemški nacionalci Schmied 564 in nemški svobodomiselci Hohensinner 562 glasov. Pri volitvah 1907 je dobil dr. Lueger 8917, socialni demokrat 5731 in nemški nacionalci 998 glasov.

V Leopoldstadt, kjer se je bil boj za deželnozborni mandat, je dobil krščansko-socialni kandidat Preyer 10.832, socialdemokrat Schuhmeier 8471, nemški naprednjak dr. Mittler 1962, svobodomiselno-socialni žid dr. Schwarz-Hiller 1480 in češki števeni kandidat Ružička 417 glasov. Potrebna je tedaj ožja volitev med Preyerjem in Schuhmeierjem.

Ako pomislimo, da se vodi odkar je zatisnil oči dr. Lueger, proti krščansko-socialni stranki in njenim sedanjim voditeljem najpogostejša kampanja, ki ni zbirana v sredstvih in drzno prerешetava vse zasebne zadeve posameznih oseb, potem lahko rečemo, da je bil petek dne 28. t. m. za dunajske krščanske socialce časten dan. Pokazali so, da niso vganjali samo osebnega kulta, ampak da se bore za načela. Oba označena okraja sta bila še pred nekolikimi leti nemajna domena dunajskega frajzina. Se-le genialni dr. Luegerjevi osebnosti se je posrečilo prodreti in si ju priboriti za krščansko-socialno zastavo. Sedaj ni več dr. Luegerja. Ta najbolj popularna oseba, ki je kar elektrizirala ljudske mase s silo svoje besede in prikazni, počiva v hladnem grobu. In vendar tako lep izid: v enem okraju prav častna zmaga, v drugem pa samo malenkostno nazadovanje. Po večmesečnem brezobzirnem boju in intrigiranju, ko se je nahajala krščansko-socialna stranka radi izgube svojega nenadomestnega voditelja res v nekaki krizi, je vspeli za nasprotnike minimalen. Po samozavestnem razpoloženju, ki je že vladalo v teh krogih, mora biti sedaj razočaranje splošno in zelo bridko.

Mirno lahko trdimo: Te volitve so zopet doprinesle dokaz, da je krščansko-socialna misel na Dunaju vkoreninjena in bo minilo še mnogo časa, predno bo na Dunaju zakraljevalo svobodomiselstvo.

Politični pregled.

Delegacije.

Iz vojnega odseka.

V seji dne 28. t. m. se je vršila specialna debata o vojnem proračunu. Med drugimi je govoril tudi poslanec Mandič, ki je protestiral proti vporabi avstrijskega vojaštva pri volitvah na Hrvaškem. Tudi v današnji seji se je oglasil k besedi vojni minister Schönauich, ki je odgovarjal na razna vprašanja in pritožbe. Med drugim je povedal, da se bo pouk za vojake-analfabete moderniziral in spopolnil, ter povdarjal, da so vsi častniki dobro večji nemščine. Na koncu seje so bile sprejete vse postojanke in s tem odobren ves proračun.

Iz odseka za zunanje zadeve.

V seji dne 28. t. m. je bil na dnevnem redu bosanski kredit. Poljski poslanec German je zahteval subvencije za privatne šole. Češki socialdemokrat Nemeč je ostro prijel vladu. Izvajal je: Avstrija je anektirala Bosno, a je ni kultivirala. (Skrbela ni nič za izobrazbo ljudstva in tudi za vprašanje, kako rešiti zadeve bosanskih kmetov, se ni brigala. Ako bi bila v vseh 32 letih nekoliko varčevala pri vojaštvu, bi bil bosanski kmet lahko že prost. Govoril je tudi skupni finančni minister Burian. Po njegovem govoru je bila debata prekinjena in seja zaključena.

Dne 29. t. m. popoldne je končal avstrijski delegacijski odsek za zunanje zadeve in za zadeve Bosne in Hercegovine svoje delo ter sprejel bosanski proračun. Iz debate je omenili govor delegata dr. Rennerja (socialista), ki je ostro kritikoval bosanske razmere ter obširno razpravljal o kmečkem vprašanju, ki se po mnenju govornika da ugodno ter vspesno rešiti le potom obligatornega odkupa. Tudi s prometnimi zadevami so se bavili razni govorniki; med drugimi sta se tudi baron Schwegel in grof Lafour s temi vprašanji obširno bavila. Tudi državnopravno

razmerje Bosne in Hercegovine do Ogrske in Avstrije se mora označiti kot nevzdržljivo in baron Schwegel je označil to kot nujno ureditev. V kaki vsebini in v kateri obliki naj se to razmerje uredi, tega vprašanja se pa delegacije niti načelno niso lotile. Marsikatera v odseku izpregovorjena beseda pa bo še odmevala v plenarnih sejah avstrijskih delegacij, ki se prično prihodnji teden.

Iz seje finančnega odseka avstrijskih delegacij.

Finančni odsek avstrijskih delegacij je imel 29. t. m. popoldne sejo ter je po kratki debati sprejel proračun skupnega finančnega ministarstva ter proračun skupnega najvišjega računskega dvora.

Poslanec Prisching o štajerskem dež. zboru.

Krščansko-socialni poslanec dekan Prisching je imel v Hieflau shod, na katerem je govoril tudi o štajerskem deželnem zboru. Med drugim je tako-le obso-dil izzivalno in nasilno početje nacionalne večine:

„Kdo je povzročil delanezmožnost in zaključenie deželnega zbora, to vprašanje se vsakemu vsiljuje. Poglejmo! Ako se ova stepeta in pride vsa stvar pred sodišče, potem se glasi prvo sodnikovo vprašanje: „Kdo je začel?“ In onega, ki je začel, zadene gotovo velik del krivde. Obrnimo to pravno načelo na razmere v deželni hiši. Tukaj vidimo, da je začel prepri popolnoma brez vsakega vzroka poslanec Wastian s svojim nesrečnim šolskim predlogom, in njegovi radikalni kolegi. S tem so si nakopali težko odgovornost. Vsi krogi, ki so oškodovani radi odgođenja deželnega zbora, naj se zahvalijo za to pri Wastianu in njegovih prijateljih.“

Kranjski deželni zbor.

Seja 27. oktobra.

Poslanec dr. Lampe v nujnem predlogu predlaga, da se pozove vlado, naj se ta radi opustitve vodnih cest, pri tozadevni kompenzaciji s primernim zneskom ozira na Kranjsko. Na predlog poslanca Povšeta se sklene protest proti zvišanju tarifov na južni železnici. Na znanje se vzame poročilo o računskem zaključku na kmetijski šoli na Grmu z resolucijo dr. Kreka, da se naj v bodoče pri pouku ozira tudi na frgovski pouk. Odobri se tudi računski sklep zaklada prisilne delavnice.

Nadalje se rešijo sledeči predlogi in prošnje: računski sklep melioracijskega zaklada, prošnja vodstva dekluškega liceja, računski zaključek bolničnega zaklada, glede meščanske šole v Krškem, o uvedbi davščine od prirastka na vrednost nepremičnin. Glede preosnove idrijske rudniške šole se sklene to zadevo odkloniti.

Živahna debata se je razvila glede meščanske korporacije v Kamniku. Sprejme se tozadevni predlog dr. Kreka. Predlog upravnega odseka, da se pri bodočem ljudskem štetju popravi pisava krajevnih imen, se po daljši debati sprejme z glasovi slovenskih poslancev. Nemški poslanci so se z vso silo protivili. Ob 1. popoldne se je seja prekinila.

Pri nadaljevanju seje ob 4. popoldne je bilo na vrsti poročilo upravnega in finančnega odseka zaradi deželnih vodnih naprav. Dr. Lampe je podal obširno poročilo. Liberalni poslanci so se izrekli proti. Predlog, da dežela uporabi vodne sile, je bil po govoru dr. Šusteršiča sprejet z veliko večino glasov. Na mesto odstopivšega deželnega odbornika profes. Jarca se izvoli dr. Zajec.

Seja 29. oktobra.

Dr. Krek predlaga kot poročevalec finančnega odseka, da se v pokritje deželnih potrebščin leta 1911 pobirajo 40% doklade na vžitino, doklada na pivu 4 K od hl., 40% doklada na vse direktne davke. Debata o proračunskem provizoriju je bila zelo živahna. Liberalni poslanci so s svojimi neslanostmi zabavali vso zbornico. Po govoru dr. Šusteršiča je bil predlog finančnega odseka sprejet. Ob 2. popoldne se je seja prekinila ter se je zopet nadaljevala ob 5. uri. Izvršila se je volitev kuratorija in revizorjev za deželno banko. Za predsednika je bil izvoljen tovarnar gosp. Polak, za podpredsednika g. Kregar. Nato je deželni predsednik naznanil, da je dež. zbor zaključen.

Nadomestna deželnozborna volitev

v II. štajerskem volilnem okraju (srednje-štajerska mesta in trgi), ki nima zastopnika radi odstopa socialdemokratskega poslanca sodruga Jodlbauerja, je razpisana na dne 5. januarja 1911, morebitna ožja volitev pa na dne 10. januarja.

Poslanec Bjeladinovič umrl.

V Kotoru je državni poslanec sodni tajnik Mihajlo Bjeladinovič, član Zveze južnih Slavena.

Državni poslanec dr. Viktor Fuchs.

Državni poslanec dr. Viktor Fuchs, eden najodličnejših zastopnikov nemških krščanskih socialcev, ki je bil že predsednik državnega zbora in delegacij, ter je zavzemal že celo vrsto drugih častnih mest, je praznoval dne 27. t. m. sedemdesetletnico svojega rojstva.

Češko-nemška upravna pogajanja.

Pogajanja v Pragi so prišla v kritičen štadij. Ko smo zadnjič poročali, je bil položaj zelo ugoden in se je splošno pričakovalo, da pride vsak hip do sporazuma. Kar čez noč so se pa razmere spremenile in sedaj je presojanje položaja zelo pesimistično. Preobrat so povzročili češki radikalci, ki zahtevajo

junktim med koncesijami, katere se dajo Nemcem, ter med volilno reformo, med tako spremembo poslovnika, ki bo onemogočala obstrukcijo in med zakonom, ki naj bi varoval minoritete.

Volitve na Hrvaškem.

Volilna bitka na Hrvaškem je bila zelo vroča. Dne 28. t. m. je bil glavni volilni dan, koj drugi dan so se vršile pa ožje volitve. Natančen končni izid še ni znan. Gotovo je samo, da se banu Tomašiču nikakor ni posrečila njegova namera / priporočiti si večino. Zadovoljiti se mora s približno 20 mandati. Tudi za koalicijsko pomenjajo te volitve precejšen poraz. Prej je imela neomajano in trdno večino, sedaj se mora zadovoljiti z okoli 30 poslanci od 88. ki jih ima sabor. Volitve so se zvršile / v znamenju napredovanja pravaških opozicijskih strank. Stranka prava si je priporočila čez 15 mandatov, Starčevićeva / stranka prava 7, seljačka stranka 5 in nekaj je divjakov, med temi Supilo. Med izvoljenimi so dr. Frank, Rađić in ban Tomašič.

Vihar v francoski zbornici.

V sobotni seji francoske državne zbornice je prišlo do zelo razburljivih prizorov, ko je ministrski predsednik Briand odgovarjal na izvajanja socialističnega / voditelja Jauresa. Socialni demokratje so vprizorili pri govoru Briandovem tak hrušč in vpitje, da je Briand moral prenehati govoriti, nakar je bila seja zaključena. V seji dne 30. oktobra se je stališče vlade z ogromno večino odobrilo. Pri posameznih glasovanjih so ostali socialisti v ogromni manjšini.

Bolgarija se pripravlja na vojno.

Iz Sofije poročajo: Vojni minister bo zahteval od sobranja naknaden kredit za utrjevanja. Minister stori to z ozirom na zblizavanje Rumunske in Turčije. Bolgarija se boji, da bi bila napadena od dveh strani.

Bivši kralj Manuel se naseli v Belgiji.

Iz Londona javljajo, da se namerava bivši portugalski kralj in njegova mati Amelija stalno nastaniti v Bruslju ali njega okolici.

Raznoterosti.

Osebnost. Častiti gospod Maks Goričar, dosedaj kaplan v Smartinu pri Saleku, je izstopil iz lavantinske škofije in odšel v Dubrovnik, da tamkaj vstopi v dominikanski red.

Iz šole. Na petrazredni ljudski šoli II. krajevnega razreda pri Sv. Duhu-Ločah je razpisano mesto učitelja. Prošnje do 30. novembra / na krajni šolski svet Sv. Duh-Loče.

Dan. Slovensko katoliško akademsko društvo „Dan“ v Pragi ima svoj III. redni občni zbor danes dne 31. oktobra ob 7. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika II. občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov bratskih društev „Zarja“ in „Danica.“ 3. Poročilo odbora od II. občnega zbora in za celi tečaj. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev odbora. 6. Volitev revizorjev. 7. Sprejem novih članov. 8. Slučajnosti. Lokal: dvorana Arnošta z Pardubic.

„Danica.“ Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“ na Dunaju ima danes podeljek dne 31. oktobra svoj V. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskih društev. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo „S. Lige K. D.“ 5. Poročilo klubov. 6. Poročilo revizorjev. 7. Volitev novega odbora. 8. Slučajnosti. Lokal: restavracija Leithner, Dunaj, I., Auerspergstrasse 6. Začetek ob 8. uri zvečer.

Preblavska voda. Praška „Tagespost“ piše, da je preblavska voda tako slabo zamašena, da se pri prevažanju popolnoma pokvari, vsled česar postaja skoraj neužitna. To bi se moralo / seveda popraviti. Sicer pa gorko priporočamo našo domačo tolstovrško slatino.

Jugoslovanska Enciklopedija. Znanstveni odsek Maticе Slovenske je imel sejo dne 28. oktobra. Na dnevnem redu je bila „Jugoslovanska Enciklopedija.“ Presojali so se načrti, oziroma predlogi, ki jih je izdelala zagrebška Akademija. Načelne pripombe k tem načrtom se pošljejo Akademiji v / uvaževanje. Podrobno delo, zlasti sestava abecedarjev za poedine stroke se odkaže 4 pododsekom (odsek za jezik in za književnost, odsek za zgodovino in bližnje ji predmete, odsek za zemljepisje, prirodoznanstvo in trgovino, odsek za pravne nauke in obrt). Za glavno delo, to je za spisovanje člankov samih, se javijo, oziroma navetujejo poedini pisatelji. Za vse stroke doslej še ni pisateljev.

Študije o hiši na Slovenskem. V Matici Slov. se je sprožila misel, da bi bilo proučiti značaj in tehniko hiše, / kakor je običajna v slovenski vasi. Ta stran narodnopsnega raziskavanja je tem nujnejša, ker z napredkom časa hitro ginjejo spomini prešlih časov, stare slovenske hiše. Take študije pa so brez nazorov, brez slik malo vredne, premalo umljive. Zato se obrača Matica Slovenska tem potom do vseh, ki se zanimajo za stvar, zlasti do / amaterskih fotografov, naj bodo pozorni na gradbeni značaj hiše v raznih krajih, naj fotografirajo tipične hiše, njih tipične strani, in naj blagovolijo pošiljati slike Matici. Pozornost bi pri tem bilo obračati ne samo na to, da so slike kolikor mogoče velike / in da sta na podobi

vedno dve hišni stranici. Matici Slovenski bi marveč izborno služile tudi fotografije posameznih detajlov in pa notranjščine.

Grand hotel Bonavia na Reki v ulici Edmondo de Amicis je prešel v hrvaške roke. To je velik napredek. Priporočamo ta hotel / prav toplo vsem rojakom, ki pridejo na Reko.

Knjigotržci proti umazani literaturi. Preds. dr. avstro-ogrskih knjigotržcev je poslal društvenim članom okrožnico, v kateri poudarja, da je stremenje posameznikov, ki hočejo vsled materijalnih dobičkov pokvarjati ljudstvo in mladino z nečednimi publikacijami, našlo v vseh resnih in pošteno mislečih krogih opravičen odpor. Borzno društvo knjigotržcev v Ljubljani in avstro-ogrsko društvo zasledujeta z odkrito simpatijo gibanje proti umazani literaturi ter sta pripravljena, oba društva kolikor le mogoče podpirati in pospeševati to gibanje. V okrožnici se poudarja, da skušajo mnoge tvrdke izpodriniti z inseriranjem in izložbami umazano literaturo, med tem ko zopet drugi razširjajo na tihem pornografske knjige. Odbor avstro-ogrškega društva knjigotržcev je sklenil v svoji zadnji seji, da se prosi vse člane, naj se ne prepuste pregovoriti od brezvestnih agentov ter na skrivnem delujočih založnikov, naj ne prodajajo izpodtakljivih knjig ter naj knjige in druge umetniške proizvode, ki bi mogoče škodovali npravostnemu čutu ljudstva in fantaziji mladine, ne izpostavljali v izložbenih oknih. V okrožnici se tudi poudarja, da se članov, ki se pečajo s prodajo umazane literature, ne mora smatrati za kolege ter se bo skušalo to literaturo izpodriniti z dobrimi knjigami.

Štajersko.

Bolnišnica v Mariboru. Vsi zdravniki / na / tukajšnji bolnišnici so drug za drugim odpadli k luterški veri.

Maribor. Včeraj dne 30. oktobra je umrl tukajšnji hišni posestnik in bivši / občinski svetnik Josip Wurzer, star 61 let.

Sv. Križ nad Mariborom. V občini Sv. Križ n. Mariborom je bil dne 28. oktobra t. l. izvoljen županom gospod Filip Galunder, / za / občinske svetovalce pagospodje: Anton Waldhuber, Jakob Sternad, Jožef Gartner — vsi sami vrli udje S. K. Z.

Ceršak ob Muri. „Auf nach Zierberg!“ je klicala sobotna „Marburgerca.“ V Ceršaku se je namreč vršila včeraj dne 30. oktobra otvoritvena slavnost nove šulferajske šole. Na vse strani / so se pošiljala vabila, da bi bila udeležba čim večja. A šulferajnovci so doživeli zelo občutno blamažo. Zelo skromno je bilo število gostov. Pomnožili so ga orožniki, katerih je bilo nad 30 s komis. dr. Poličinskim na čelu poslanih v Ceršak, da čuvajo šulferajnovce. Od domačega ljudstva se slavnosti ni nihče udeležil, le iz Št. Ilje so prikimali stari šulferajnovci. Šulferajn je najel godbo 12 mož iz Maribora, / a na odredbo župana gospoda Hauca godba ni mogla vršiti svoje naloge. Župan je tudi prepovedal razobesiti frankfurtarice. Govorila sta poslanec Malik ter dr. Krautgasser iz Cmureka in še nekaj drugih. Dr. Krautgasser je hudo napadal v svojem govoru domačine. Domači fantje so med tem, ko sta govorila Malik / in Krautgasser, na vasi glasno prepevali narodne pesmi. Žalostno je izpadla vsa prirediteljev šulferajnovcev. — Konstatirati moramo, da mariborski okrajni glavar goji veliko skrb za šulferajnovce. K stavbi šulferajske šole v Ceršaku je poslal orožnike, da so čuvali ponoči zidovje. K otvoritveni slavnosti pa pošlje v varstvo ubogih Nemcev / kar celo trumo orožnikov. To je storil menda v zahvalo / nadučitelju-popravkarju / Brezniku, ker mu je ta naročil v Spielfeldu kočijo, ko se je dne 27. oktobra udeležil kolavdacije šulferajske šole.

Griže. Kmečka hranilnica in posojilnica začne posloovati 7. nov. Uradni dan vsak podeljek od 8.—10. ure. V zadruge se sprejemajo osebe, ki se morejo vezati s pogodbami in prebivajo ali imajo posestvo v župnijah: Griže, Žalec, Št. Pavel pri Preboldu.

Hrastnik. Tukajšnje nemško strelsko društvo je imelo te dni svoj letni občni zbor. Društvo zasleduje nemško-nacionalne namene. Šteje celih 30 članov. Strelne vaje ima društvo vsako nedeljo.

Koroško.

Bogoslovje. V prvem letniku celovškega bogoslovja je 12 bogoslovcev; med temi je 6 Slovencev in sicer: / Kandut Ciril iz Malošč, Malej Vatroslav iz Letine pri Šmihelu, Rauter Josip iz Brda, Taler Urban iz Škofje, Vrečko Josip iz Sevnice ob Savi / in Zulechner Srečko iz Mohljič. Slovencev / je v bogoslovju 19, 1 Poljak in 21 Nemcev. Poleg tega obiskujejo predavanja 4 gospodje kapucini, 2 Slovenca in 2 Nemece, torej skupaj 45.

Napredovanje krščansko-socialnega delavstva na Koroškem. V nedeljo dne 6. novembra dopoldne ob 11. uri se vrši v Črni / ustanovni shod slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva za Črno v gostilni pri Drofelniku, popoldne po blagoslovu pa v Možici ustanovni shod podružnice slovenskega kršč.-socialnega društva za Možico v gostilni pri Zagmojstru. Na obeh shodih govori državni poslanec gospod Gostinčar.

„Mir“ pred poroto. Pred prihodnjo poroto se bo vršila / zelo zanimiva razprava. Nadučitelj Leks v Grabštanju je tožil „Mir“. Ker je isti — brez vsake žalitve — kritiziral šolo. Razprava bo zelo zanimiva, ker se bo pred sodiščem razpravljalo o kričeji ured-

bi nemških šol za slovenske otroke. „Mir“ bo zastopal gospod dr. Brejc.

Boji koroških Slovencev.

Težavno in ogroženo je naše narodno stališče na Štajerskem. Oholi Nemeč, ki hoče po zadržilu voditelja vsenemške propagande v deželi, pastorja Mahnerta, preko naših grobov do sinje Adrije, se ne plaši nobenih sredstev, samo da bi nas potlačil. Akoravno tedaj nismo ravno zavidanja vredni, moramo pa vendar brez ovinkov priznati, da je položaj koroških Slovencev neprimerno težavnejši. V vseh zadevah malo da ne popolnoma brezpravni, si kot nepostavno decimirana in ob steno pritisnjena manjšina skoro ne morejo pomagati. Vsi boji za dosego najprimitivnejših naravnih pravic so in so bili radi krivičnosti nemške večine brezvspešni. Kot edina njihova rešitev je ostala: samopomoč. To so tudi uvideli in se začeli živahno gibanje na gospodarskem in združnem polju. Toda Nemeč je to zapazil in že hoče streti to zadnje odporno sredstvo.

„Mir“ od dne 29. t. m. piše:

„Spočetka omalovaževana in prezirana naša gospodarska in združna organizacija“ začela je sovražnike našega naroda bosti v oči. Spoznali so, da ves terorizem uradništva / in učiteljstva, ves denar Südmarke in Schulvereina, vse brezmejne šikane in sekature, s katerimi nam dan na dan kličejo v spomin, kako prijetno je imeti Nemca za soseda, ne dovedejo do zaželjenega cilja, ako je ljudstvo gospodarsko samostojno in v narodnem duhu vzgojeno. Zato hočejo dobiti v pest tuči to, kar smo si v hudem boju z njimi sami / ustvarili z lastnim delom, — z lastnim denarjem.

Ta namen zasleduje pred vsem / c. kr. deželni kulturni svet, s kojim hočejo dobiti oblast nad našo združno organizacijo. To sledi jasno iz dejstva, da so nemški nacionalci ta c. kr. deželni kulturni svet sestavili, da bosta izmed 50 do 100 članov, ako nam bo sreča in vlada zelo mila, / cela — dva Slovenca! Komentarja ni treba. Tako razume naš nemškonacionalni deželni zbor svoje dolžnosti do slovenskega dela prebivalstva celo na — gospodarskem polju. Povsod kopito nestrpne nacionalne politike! Naše ljudstvo je že glasno protestiralo zoper to najgrše nasilstvo, / kar si jih je dosedaj izmislil avstrijski nemški nacionalizem / in je pripravljeno / na najhujši boj za svojo gospodarsko samostojnost. Še imamo sredstva, s katerimi bomo plačevali nemškimi in nemškutarškimi trgovcem in obrtnikom z obilnimi obrestmi za vse, kar nam bodo dobrega storili njihovi prijatelji v deželnem kulturnem svetu.

Kakor na gospodarskem polju, tako bi radi dobili nad Slovenci vso oblast na šolskem polju. Zato hočejo deželni šolski svet / nacionalci dobiti popolnoma v svoje roke. V ta namen bi naj služila nova postava o deželnem šolskem svetu, po koji bi vlada izgubila večino in bi večino dobili zastopniki deželnega odbora, celovškega mesta in luteranci. Ti bi bili potem vrhovni komandanti našega šolstva / in pa naše mladine.

To mora naš narod izvedeti! Na shodih se mu mora to na vsa usta povedati. Prepričani smo, da tega udarca ne bo mirno sprejel, temveč na to nezahvalno izzivanje / odgovoril z edino primernim odgovorom: Proč od Nemcev! / Mi zahtevamo delitev deželnega šolskega sveta / v slovenski in nemški oddelek! Naj gospodarijo Nemci samim sebi, Slovenec pa bodi na svoji zemlji svoj gospod! Ta klic naj zagrmijo po celi deželi!

Razgled po svetu.

Velik štrajk rudarjev. Iz Amerike se poroča, da so rudarji Cambriarstva v bližini Cardiffa odklonili trustove predloge. S 1. novembrom se torej začne splošni štrajk v tamošnjih rudnikih, ker trust noče ugoditi zahtevam delavcev po povišanju plač in ker noče uprava rudnikov sprejeti nazaj odpuščenih delavcev. Štrajka se udeležijo do 20.000 delavcev.

Nov ženski poklic. Gospodična Marija Jermolova v Peterburgu, hči prejšnjega ruskega poljedelskega ministra, je že nekaj časa članica carske požarne brambe ter izvršuje prav tako poklic gasilca, kakor njeni moški tovariši. Gdč. Jermolova je kot gasilka izredno ročna in urna ter je že večkrat stavila svoje življenje v največjo nevarnost, / samo da reši druge. Ustanovila je tudi na kmetih več požarnih društev in se je pokazala na tem polju kot velik organizatorski talent.

Prva ogrska pastorica. Mažari imajo tudi že svojo duhovnico, gospo Julijo Vargha, ki prireja pridige in je, kakor pravijo, izreden govorniški talent. Potovala je tudi po Sedmograškem ter je po različnih krajih prirejala pridige. Gospa Vargha / je hči ogrskega škofa reformatorja Karla Sasza, ki je ugleden pesnik.

Zenske zdravnice v Turčiji. Nedavno je sklenila turška vlada, da se pripuste k zdravniški praksi tudi ženske zdravnice, toda samo one, / ki / imajo turško državljanstvo. Ta sklep je jako velikega pomena že iz ozira na višjo izobrazbo turškega žensstva, ki je bilo dosedaj jako zanemarjano. Tudi je velike vrednosti zato, ker se stavijo moškemu zdravniku pri turških bolnih ženah velikanske ovire in presega sramežljivost Turkinj napram zdravnikom vse meje.

Prodaj glasovir še celo dobro ohranjen, izdelan je bil l. 1767 pri Nikolaju Müller v Celovcu. Cena 80 K. Jos. Gajšek, Poljčane. 161-2

Priden mladenič, poštenih starišev, ki je olikan in z dobrim šol. spričevali, želi vstopiti v službo za strežnika ali pa slugo v kakem zavodu ali drugod. — Naslov pove upravnistvo lista. 162-2

Dva učenca iz dobre hiše sprejme v uk krojaški mojster Maks Zabukošek v Celju, Krožna cesta. Pradnost imajo tisti, ki so se že nekaj časa učili krojaške obrti.

Vage

za vagono, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage, Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovenska obrt.

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah, trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča:

Goričar & Leskovšek, Celje

trgovina s pisarniškimi potrebščinami itd.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 : v Medjatovi hiši v pritličju : Dunajska cesta 19

155

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

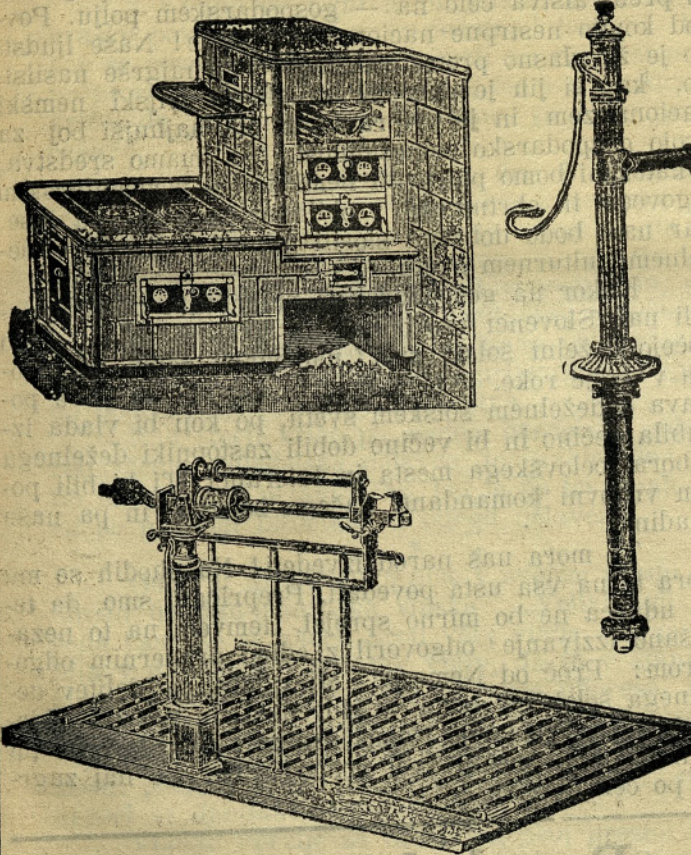
Glavni zastopnik za Štajersko : Gospod Fran Pograjc, Maribor, Fabriksgasse 21, blizu Nar. Doma.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidranti in vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi prenosne (Brückengewagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Lovski pes

ki sliši na ime „Greif“ se je zatekel. Ima dolgo dlako, cdrezan rep in je rajave barve. Odda se naj proti nagradi pri oskrbnistvu graščine v Slivnici pri Mariboru. 168

Slovenska trgovina

J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg šte. 9

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -

Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

Koncert v Mariboru

„Glasbeno društvo“ v Mariboru priredi s možnim orkestrom, dne 6. novembra 1910 ob 8. uri zvečer, po popoldanski predstavi, v veliki dvorani Narodnega doma

Ljudski koncert

Obiskovalcem z mesta in dežele se nudi s tem izredni užitek. 163

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd. Pivo iz budjeviške češke pivovarne. Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Za gostilno s hotelom v Celovcu

se išče zanesljiv :

najemnik.

Pismene oglase sprejema upravnistvo lista pod naslovom „CELOVEC“. 164-3

6 belih

rjuh zelo debele in : : : po 2 m 14 K, po 2 1/2 m po 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/2 m 20 K, razpošilja franko naroda veletrgovska hiša

R. Stermecki v Celju.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev. 4

Pozor! Stenski koledar za leto 1911